

• [EZ A HARMADIK FÜZET] •

Igen meglepődtek, ahogy a plébános mondja nekik, hogy ne hurcolkodjanak ide, mert úgysem lesznek megfogadva, csak a három próbahónapot, ha letölti. Hát ekkor nem is hoztak el semmit, de ott sem maradhattak valamiért. És úgy tudom, február 1-je körül csak idehurcolkodtak minden családostul. Ezek után a papot meg a Bálintokat nem tűrték. Akik elejében mindenben jót akartak nekik. Ezek lettek nekik a legrosszabbak. De nemcsak nekik, hanem jó barátaink is, akik ismertek és szerettek bennünket, azok is segítettek nekik reánk haragudni, az az ő bajuk volt.

Ekkor még egy eset történt január vagy február hónapban. Hajnali 3 órakor a szövetkezet éjjeliőre megzörgeti nálunk az ablakot és mondja, hogy tűz van, és a sziréna nem működik, és a haranggal kell jelezni, hogy tűz van Bödő Sándor házánál. Mondom neki, hogy a kántornál van a templomkulcs, de ő erre azt felelte, hogy őneki az őrhelyet nem szabad itt hagyni, így elszaladtam a kántorhoz, felkeltettem, hogy tűz van, és kell a haranggal jelezni, hogy tűz van. Átadja nekem a templomkulcsot, mert ő meg a tüzet oltani, mert ő tűzoltó. Így nekem kellett, és muszáj a haranggal a tüzet jelezni, amit soha nem is tudtam, hogy kell. A nagy harangot kezdtem rángatni, hogy csak az egyik oldalát verje, de verte mindkét oldalát. Feljön az ember, kérdi, hogy miért harangozok. Mondom neki, tűz van. Azt válaszolja, fent kellene kongatni a harangot a harangoknál. Ismét feljött egy ember mondván, hagyjam abba, a tüzet már eloltják. Ezt csak azért írtam le, hogy idős, 72 éves koromban a veszélyben ezt is megtettem.

Elérkezett február utolsó napja, amikor a templomkulcsokat el kell tőlük kapni. A plébános valahogy kieszközölte, nem tudom, talán az utolsó hónapot nem fizette ki nekik, amíg a kulcsokat át nem adják. Ettől kezdve megint csak nekem kellett harangozni. Három eset volt, amikor csak az Isten őrzött, hogy nem vertek meg. Először egy déli harangozás után jövök le a kórusról, nem is vettem észre, hogy a második kórusról nyomban utánam a plébános jött egy emberrel, talán fönt jártak a harangoknál, mert a Dobai pap, ahogy hozzánk jött, az volt mindjárt az volt az első gondolatja, hogy villanyhajtásra átszerelni a harangokat. Tehát ezt én sem tudtam, de a kántorné sem tudta, a kántorné a lányával kívülről hallgatózott,

és mikor leértem, betoppantak, maguk után mindjárt becsukták az ajtót, hogy ők ketten vannak, majd elbánnak velem. De a tervük nem sikerült, mikor már belül voltak, meghallották, hogy valaki jön utánam. Én kissé meglepődtem, de ez lett a szerencsém. De mivel ütlelni nem mertek, az asszony a szájával vert ám bennünket, hogy a harmadik ember mit gondolt, hogy a pap meg az öreg Bálint mit kapott egy hitvány asszonytól. De a hallgatással még az ördögöt is lehet győzni, különösen még templomban.

A második eset ehhez hasonló, amint fentebb írtam, hogy volt nekik pártfogójuk is. Egy este már sötétes volt, 7-et elharangoztam, kijöttem, bezártam az ajtót, három jó nyelven asszony meg volt húzódva a templom oldalánál egy oszlop mellett, mert körülbelül tudták, hogy nem haza jövök, hanem a plébániára, mert minden kedd este jött a topolyai kántor énekpróbát tartani és a zsoltárokat gyakorolni. Tehát a három asszony várt engem, mikor odaértem, kiléptek az oszlop mellől, és mondja ám a három asszony tele szájjal, hogy nem szégyellem magam, hogy egy szegény embernek a kenyerét elveszem, én egy szót nem szóltam, lassan lépegettem utánuk úgy öt lépésre a plébániáig, a szájukkal mondták még, köpködtek is, csak nem reám, elől mentek és csak oldalt köpködtek, de nem bántottak. Az Úr Jézust is leköpdösték, én sem vagyok különb.

A harmadik eset a következő kedd este volt, akkor is az esti harangozás után megyek a plébániára, de olyan sötét volt, hogy láttam, jön egy ember az iskola felől balról, és úgy jön, mint ahogy én haladtam, hogy éppen a plébániaház sarkán találkozunk. A kántor volt. Ahogy odaértünk, Kis János várt engem, talán ha nem látott volna senki bennünket, kaptam volna tőle. És így mindhárom esetben a Jóisten megmentett.

De a plébánost is mindennel ijesztgették. Utóbb elment a kedve Telecskától. A püspök 1972. év április 20-án idehelyezte hozzánk Bús András lelkipásztort, aki 17 éve, hogy itt van nálunk, de ő megszeretett bennünket, és mi is őtet, és amióta itt van, mindég szépítünk a templomunkon valamit. Talán többet is lehetne, ha több járulék folyna be, de erre senkit kényszeríteni nem lehet. Így is ezerszer is hálát adok a Jóistennek, és köszönöm egyházközségünk katolikus keresztény hívő népének, hogy mióta be van vezetve a járulékfizetés,

•
elég szépen összejön, hogy a templomot és a plébániát, ha az időjárás pusztítja is, még idáig mindég helyre bírtuk hozni a járulékból. Mert földmaximumja nincs a teleszkai egyházközségnek.

Most folytatom. A Bús atya idejövetele után is csak én harangoztam, én vezettem az éneket a templomban, a halotti búcsúztatót én állítottam össze, én mentem temetni a pappal, de ettől kezdve el kellett fogadnom, amit adnak a búcsúztatásért. Mindjárt, mikor a Bús atya idejött, az 1972. évben, volt, hogy három halottat is temettünk egy napon, és ezeknek harangozni. Igaz, ha temetésre mentem, Mihály fiam vagy az unokáim harangozták a kísérot. Az 1971. évben, amikor Dobai atya idejött, két hónapig, október és november hónapban én harangoztam. Utána az 1971. év decemberében és az 1972. év január és február hónapjában a Pósa József kántor harangozott. És az 1972. évben tíz hónapig én harangoztam, összesen egy egész évet én harangoztam. De 1973 elején úgy megfogta a reuma a jobb karomat, hogy nem bírtam harangozni. De utána meggyógyult. De lett más, aki azóta harangoz. És az 1974. év márciusától kezdve lett kántorunk, Szarvák Ferenc, ő végezte a temetéseket, és a vasárnapi misén énekelt. De a köznapokon, 1972 februárjától idáig mindég én énekelek a miséken. És tíz esztendő óta a *Hitélet* katolikus folyóiratot én írom ki, én osztom széjjel minden hónapban, én szedem be az árát, ezért 10 százalékot kapok. És tíz év óta a templomkertet sokat kapáltam, takarítom, télen a havat elhányom, elsöpröm, ahol aztán el lehet járni. De ezt mind örömmel végzem, minden tehetségem beleadom, nem sajnálom. És mivel a Bús plébános a templomunkért és népünkért nem sajnál semmi fáradságot, több esztendőben bejártuk a községünket házszentelés alkalmával, volt, hogy esőben, sárban, hidegben, de láttuk, hogy örömmel fogadtak bennünket, és mentünk, akár szegény, akár boldog, akár boldogtalan, mindenkivel szerettünk beszélgetni. Én is és az atya is. 1973-ban, 1974-ben, 1975-ben, 1976-ban és talán 1977-ben volt, hogy évente 350-450 házat meglátogattunk és beszenteltünk. A katolikus keresztény híveinkhez talán három évben nem mentünk, de az 1981. évben 576 házat meglátogattunk és beszenteltünk. Most már veszem észre, hogy én is gyengülök. A Jóisten a feleségemet elszólította mellőlem majdnem 60 évi házasság

után, négy hónap híján, 1981. év október hó 24. napján temettük. 1982. év március 5-én temettük Szarvák Feri szeretett kántorunkat. Őhelyette nekem kellett volna pihenőre menni, de ezt bízuk a Jóistenre, és kérem is őt, hogy segítsen szeretett családjaimnak, szeretett lelkipásztoromnak és szeretett egyháznak, és szeretett katolikus keresztény magyar testvéreinknek, szolgálhassak egészséggel, örömmel és békességgel.

Most még leírom mindazt, ami elvezetett idáig, amit írásaimban többször említettem, mely talán ez volt életem vezérfonala, hogy imádkozzál és dolgozzál, akkor boldog leszel már ezen a földön is. Akármilyen veszélyek környékeznek az élet tengerén, 1961. év november 5. napján, amikor a feleségem édesapja, az apósom meghalt, a feleségemmel ott álltunk a betegágya mellett, az anyósom és a feleségem és a két nővére, Erzsébet és Viktor, és én magam férfi. Egyszer csak az apósom csendesen csak ennyit mondott: „Jóska, ültessél fel!” És én és az anyósom szépen ketten felültettük, és talán többet nem is szólt. Este volt, eljöttünk haza a feleségemmel. De korán reggel jöttek szólni, hogy meghalt. Ezt a megjegyzést nem azért írom, hogy magamat dicsérjem, hanem hogy rámutassak, hogy olyan példás és jó szülők voltak, és megérdemlik tiszteletül, hogy jót írjak róluk, mert olyan lányt neveltek a számomra, vagyis a részemre, és azért is örültem, hogy az utolsó kívánságát én teljesíthettem. És utána, amikor meghalt, a Szűz Mária-társulat titokvégzését átvettem, átkaptam tőle, azóta 20 év elmúlt, és nem sok nap maradt el, hogy nem végeztem el a rózsafüzérimát, és nem szégyelltem a kezemben tartani, ha Hunyadi János a kardja markolatán tartotta, és számtalan csatában legyőzte az ellenséget. És így én is számtalanszor legyőztem a sátán kísértő hatalmát a rózsafüzérimádsággal, amely nagyon szükséges az életben:

Az örvendetes.

Aki hitünket növelje.

Aki reményünket erősítse.

Aki szeretetünket tökéletesítse.

Ezek mind nagyon fontosak. És a Szűz Mária ötszöri örvendezése:

•

*Akit te, Szent Szűz, a Szentlélektől fogantál.
Akit Te, Szent Szűz, Erzsébetet látogatván hordoztál.
Akit Te, Szent Szűz, a világra szültél.
Akit te, Szent Szűz, a templomban bemutatnál.
Akit te, Szent Szűz, a templomban feltaláltál.*

Következik a fájdalmas:

*Aki értelmünket megvilágosítsa.
Aki emlékezetünket erősítse.
Aki akaratumkat tökéletesítse.
Aki érettünk vérrel verejtékezett.
Akit érettünk megostoroztak.
Akit érettünk tövissel koronáztak.
Aki érettünk a keresztet hordozta.
Akit érettünk keresztre feszítettek.*

Következik a dicsőséges:

*Aki gondolatainkat igazgassa.
Aki szavainkat vezérelje.
Aki cselekedeteinket kormányozza.*

Továbbá:

*Aki halottaiból föltámadott.
Aki a mennybe fölment.
Aki nekünk a Szentlelket elküldte.
Aki téged, Szent Szűz, a mennybe felvett.
Aki téged, Szent Szűz, a mennyben megkoronázott.*

Továbbá fiatalember korom óta, nagyon sok csapások, bajok, szerencsétlenségek értek bennünket. Nem mentünk senkitől tanácsot kérni, mindég a hitünk tartott fenn, hogy nem keseredtünk el, és nem estünk kétségbe, Istenben bízunk. Különösen a feleségem volt többször a tanácsadó. Amikor az elnök, vagyis én, már a bajokból

nem tudtam az én eszemmel kilábalni, a feleségem, a tanácsadó kise-
gített. Azért is most itten egy pár szót leírok, van egy nóta, amelyre
sokszor rá gondolok vagy eldandolgom csendesen vagy könnyezve,
mintha talán a feleségem mondta volna el, hogy: „Amikor majd
/ nem leszek már, / akkor tudd meg, / hogy ki voltam néked! //
Amikor majd / a szívedet / száz tövissel / tépi meg az élet!” stb. És
régóta a reggeli és esti ima után ezeket a kéréseket végeztem: Bol-
dogságos Szűzanyám, Mária és Szent József védszentem, őrizzetek
és oltalmazzatok bennünket és Szent Antal kérjétek a Jóistent, hogy
az Úr Jézus szeretetében és az ő tanítása szerint éljünk és haljunk
is meg. Szent Vendel, a jószágok pásztora, őrizd jószágainkat min-
den veszélytől, szent őrzőangyalom, őrizz és vigyázz reánk a mai
nap folyamán, hogy a Jóistent meg ne bánthassuk sem szóval, sem
gondolattal, sem cselekedettel. És tüztől, víztől, jégesőtől, gonosz
ember szándékától ments meg minket Uram Jézus, Mária és Szent
József nyerjétek nekünk családi békességet. Adjon Isten jó reggelt
vagy jó napot vagy jó éjszakát. Mind fejenként mindnyájunknak,
akik élünk, akik meghaltak adj örök nyugodalmat nekik. Kedves
feleségemnek, kedves szüleinknek és kedves testvéreinknek.

És nyolc éve, hogy Anti fiunk eltűnt. Minden éjszaka úgy éjfél tájban
felébredek, nem bírok elaludni, amíg egy rózsafüzért el nem imád-
kozok. Amikor elvégeztem: Fölejánlom, ó, édes Istenem, fölejánlom
neked ezen örvedetes vagy fájdalmas vagy dicsőséges rózsafüzért,
fogadd el tőlem a bűnösök megtéréséért, különösen a magunk, csa-
ládjaink bűneinkből való megtérésünkért. Irgalmazz nekünk! És
vezess bennünket azon az úton, amelyen elvezetted a tékozló fiúkat,
hogy bűneinket megsirassák, őszintén, szívből megbánjuk, és szen-
vedtess bennünket, és szenvedéseinkhez adj türelmet, hogy békével
és örömmel viselhessük az élet nehéz keresztjét, amelyet bűneink
miatt bocsátottak reánk, és hogy szenvedéseinkkel méltók legyünk
visszatérni az atyai házba a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen!

•

Írásaim befejezéséül Szent Pál mondását veszem alapul példának:
„A harcot végigharcoltam, hitemet megtartottam, vár reám az élet
koronája, amit bízok, hogy a mennyei atyám megad nekem. De
nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik félik és szeretik őt!”
Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Kelt 1982. év március 31. napján

Írta idős Bálint József

•

•

•